

1ο) Αντικαταστήστε τις υπογραμμισμένες λέξεις ή (εκ)φράσεις με δευτερεύουσες *αιτιολογικές* ή *τελικές* προτάσεις :

- Ζητάει ένα αυτοκίνητο για ενοικίαση ή αγορά.
- Θέλοντας να την προσέχουν ντυνόταν εξεζητημένα.
- Για τα μάτια του κόσμου προθυμοποιήθηκε να τον βοηθήσει.
- Σε πρότεινε ο κατηγορούμενος για μάρτυρα.
- Ήταν περήφανος για την επιτυχία του καινούργιου του δίσκου.
- Βγήκε περίπατο
- Από τη στενοχώρια του ούτε γύρισε να με κοιτάξει.
- Έγινε μούσκεμα από τη βροχή.
- Του κόπηκαν τα γόνατα από τον φόβο.
- Έκανε ό,τι μπορούσε για την επιτυχία της αποστολής του.

2ο) Στα επόμενα παραδείγματα αντικαταστήστε τις υπογραμμισμένες δευτερεύουσες επιρρηματικές προτάσεις με **επιρρηματικούς προσδιορισμούς** (μετοχή, προθετικό σύνολο, κλπ.) :

- Έφυγε στο εξωτερικό, για να σπουδάσει.
- Επειδή σε σέβεται, θα ακολουθήσει τις υποδείξεις σου.
- Απέτυχε στις εξετάσεις, γιατί δεν είχε προετοιμαστεί σωστά.
- Ήρθα, για να σε βοηθήσω.
- Κατάλαβε ότι ζούσε ακόμα, επειδή κινιόταν.
- Επειδή ήταν στενοχωρημένος, μαράζωσε.
- Μάθαινε αγγλικά, για να ταξιδέψει στην Αγγλία.
- Η περιοχή ήταν κατάλληλη να αξιοποιηθεί τουριστικά.

3ο) Γράψτε στις στήλες **Β'** και **Δ'** ένα παρώνυμο για κάθε λέξη των στηλών **Α'** και **Γ'**:

Α'	Β'	Γ'	Δ'
χείλος		σφήκα	
πίνω		γέννηση	
πρωτότυπο		ράφι	
οφείλω		σχολείο	
ήρεμος		χορός	

Νεοελληνική Γλώσσα Γ' Γυμνασίου – Συμπληρωματικές ασκήσεις 5^{ης} ενότητας

4ο) Συμπληρώστε τα κενά των ακόλουθων φράσεων επιλέγοντας τη σωστή λέξη από τα ζευγάρια **ομωνύμων ή παρωνύμων** που σας δίνονται :

- Ήταν στραβό το κιλ__μα, δεν το ευνόησε και το κιλ__μα. [κλίμα / κλήμα]
- Επειδή παραλ__φθηκε μια υπογραφή, δεν παραλ__φθηκε η αίτησή του . [παραλήφθηκε / παραλείφθηκε]
- Ήρθε λ__μός και πείνασαν, λ__μός και μας κολλήσαν. [λιμός / λοιμός]
- Στ __μένη εκεί τόσες ώρες στο τέλος θύμιζε . . . στ__ μένη λεμονόκουπα. [στημένη / στυμένη]
- Άλλο __δικό δίκτυο κι άλλο __δικό πτηνό. [ωδικό / οδικό]

5ο) Αντιστοιχίστε καθεμιά από τις λέξεις της Α' στήλης με το σημασιολογικό στοιχείο από τη στήλη Β' με το οποίο ταιριάζει :

	Στήλη Α'		Στήλη Β'
1.	κραιπάλη	α.	καλοπέραση, ευτυχία
2	συρφετός	β.	παραπλήσιος, παρόμοιος
3	παρεμφερής	γ.	απονιά, απάθεια
4	εμπαιγμός	δ.	προμήνυμα, σημάδι
5	ευδαιμονία	ε.	κοροΐδια, απάτη
6	σιωνός	στ.	ασύνταχτο πλήθος, όχλος
7	έρεισμα	ζ.	ανυπόφορος, δυσβάσταχτος
8	επαχθής	η.	μεθύσι, ακόλαστη ζωή
9.	αναληγσία	θ.	αταξία, απρέπεια
10.	ατασθαλία	ι.	στήριγμα

6ο) Αντικαταστήστε τις υπογραμμισμένες (εκ)φράσεις με ουσιαστικά κάνοντας και όσες αλλαγές χρειάζεται στην πρόταση , όπως στο παράδειγμα 1 :

1. Το να ζεις με άλλους δεν είναι πάντα εύκολη υπόθεση → Η συμβίωση
2. Δώσαμε ραντεβού στο σημείο που συναντιούνται η Ερμού με την Πιττακού.
3. Το ότι πολλοί έφευγαν για να βρουν δουλειά αλλού προκάλεσε την ερήμωση πολλών ορεινών χωριών τις προηγούμενες δεκαετίες.
4. Το κράτος θα χορηγήσει δάνεια σε αυτούς που οι περιουσίες τους υπέστησαν ζημιές από τις πλημμύρες.
5. Αυτό που προκάλεσε το ατύχημα ήταν η υπερβολική ταχύτητα.
6. Ο πατέρας μου οδήγησε τον κύριο που ήρθε στο σπίτι στο γραφείο του.
7. Η αμοιβή του για την εργασία του είναι ικανοποιητική.
8. Το διοικητικό διαμέρισμα της Αττικής είναι το πολυπληθέστερο της Ελλάδας
9. Οι άνθρωποι που μιλούσαν μεταξύ τους συμφώνησαν στα περισσότερα ζητήματα.
10. Η Σελήνη είναι ένα σώμα που περιστρέφεται γύρω από τη Γη.